

పరిసర విజ్ఞానం

ENVIRONMENTAL STUDIES

TELUGU MEDIUM

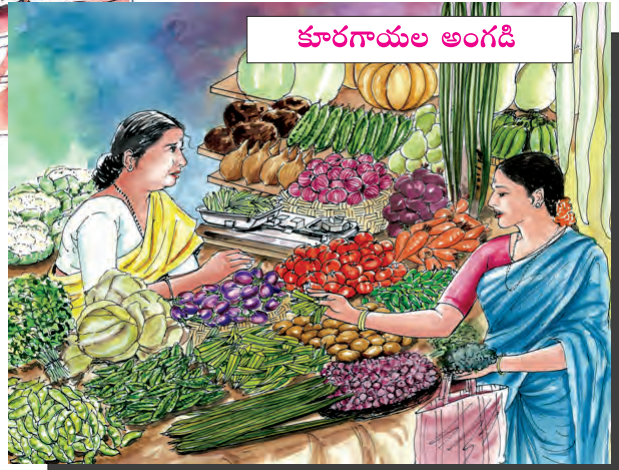
రెండవ తరగతి

STANDARD TWO

ద్వితీయాంతరము

Term II

1. ఊరు సంత

పండ్ల అంగడి

సూర్య : నాన్న, సంతలో ఏ వస్తువులు దొరుకుతాయి ?

నాన్న : మన ఆహారమునకు అవసరమైన ధాన్యములు, పప్పుదినుసులు, కాయగూరలు, ఆకుకూరలు మరియు పండ్లు దొరుకుతాయి.

సూర్య : నాన్నా, కిరాణా అంగడిలో ఏ వస్తువులను కొన్నారు ?

నాన్న : అవి, మన దినసరి ఆహారము కొరకు ఉపయోగించు ధాన్యములు మరియు పప్పు దినుసులు.

సూర్య : నాన్న, ఇతర వస్తువులు ఏవేవి కొన్నారు ?

నాన్న : ఆహారము రుచికొరకు, సువాసన కొరకు ఉపయోగపడు సుగంధ ద్రవ్యములను కొంటిని.

క్రింద ఇవ్వబడిన సుగంధద్రవ్యముల పేర్లు వ్రాద్దామా !

నాన్న : సూర్య, పండ్ల అంగడిలో ఏ ఏ రకముల పండ్లను చూసితివి ?

సూర్య : ఆపిల్, కమలా, ద్రాక్ష, మామిడి, జామ

క్రింద ఇవ్వబడిన పండ్ల పేర్లను వ్రాద్దామా !

సూర్య : నాన్నా, నేను చూసిన కాయగూరల పేర్లను చెప్పనా ?

నాన్న : మంచిది చెప్పు చూద్దాం !

సూర్య : టమోటో, వంకాయ, కాకరకాయ, పొట్లకాయ.

క్రింది కాయగూరల పేర్లను వ్రాద్దామా !

నాన్న : ఆకుకూరల అంగడిలో ఏఏ రకములయిన ఆకుకూరలు చూశావు ?

సూర్య : మునగాకు, మొలకాకు, తోటకూరాకు, కాశాకు మరియు పుదీనా మొదలగు పలురకాల ఆకుకూరలను చూసితిని.

క్రింద ఇవ్వబడిన ఆకుకూరల పేర్లను వ్రాద్దామా !

సూర్యకు ఐస్క్రీమ్ తినవలెనని ఆశ ఏర్పడెను.

సూర్య : నాన్నా! ఐస్క్రీమ్ కొనివ్వండి.

నాన్న : వద్దు సూర్యా. నిన్నటి రోజున నీవు ఐస్క్రీమ్ తిన్నావు కదా. నీవు ప్రతిరోజు ఐస్క్రీమ్ తినరాదు.

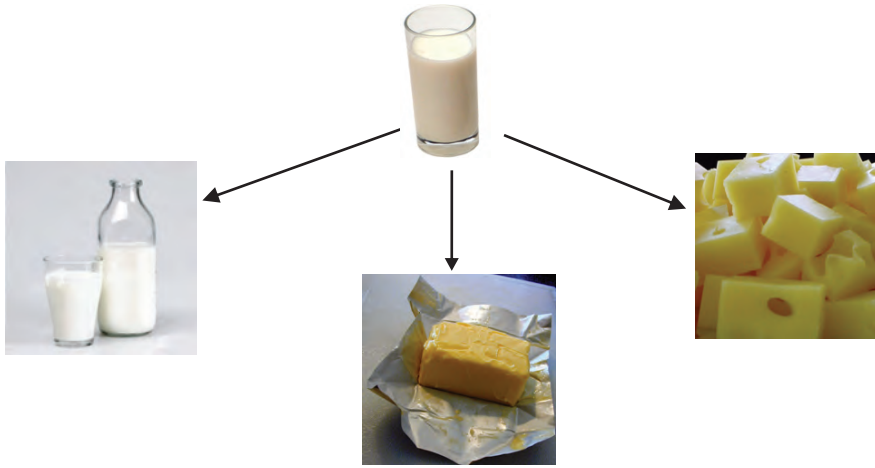
సూర్య : ఎందుకు నాన్నా? మనం తినినట్లయితే ఏమి జరుగును?

నాన్న : ఐస్క్రీమ్ తినడం పళ్ళకు, ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు. కావాలంటే పాలు తాగుదాం, కొనివ్వనా ?

సూర్య : సరే నాన్నా. (ఇద్దరూ పాలు త్రాగుతున్నారు)

సూర్య : పాలకోవా పాలనుండే తయారుచేస్తారా నాన్నా?

నాన్న : అవును సూర్య. పాలకోవా, పాలబేడా వంటి తీపి రకములను పాలనుండే తయారుచేయుచున్నారు.

ఇంకా ఏవీ పదార్థములు పాలనుండి మనకు లభించునో ఇతరులను అడిగి వ్రాయండి.

సూర్య : నాన్న, మనము భుజించు ఆహారములో ఇవన్నీ ఎందుకు చేరుస్తారు ?

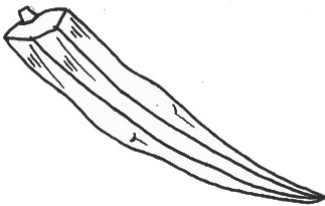
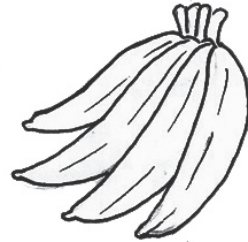
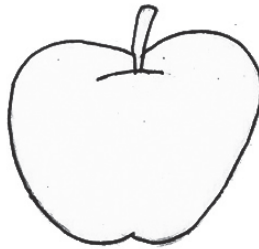
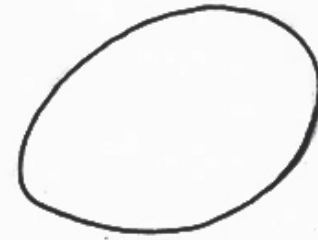
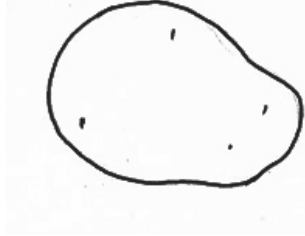
నాన్న : మనము ఆరోగ్యముగా జీవించుటకు ఈ వస్తువులన్నీ చేర్చవలయును.
మనము భుజించు ఆహారములో కొన్ని శక్తినిచ్చుటకు, పెరుగుదలకు,
పరిరక్షణకు ఉపయోగకరముగా ఉన్నవి.

మనము ఆరోగ్యముగా జీవించుటకు, మన ఆహారములో కాయగూరలు,
పండ్లు, ఆకుకూరలు, ధాన్యములు మరియు పప్పుదినుసులు చేర్చుకొనవలెను.
అవి మనకు శక్తిని మరియు పరిరక్షణను కలుగజేస్తాయి.

మీరు ఇష్టపడి తిను ఆహారపదార్థముల రకములను వ్రాయండి.

మీ స్నేహితులు మరియు కుటుంబసభ్యులు ఇష్టపడి తిను ఆహారపదార్థముల పేర్లను వ్రాయండి.

● క్రింది ఆహారపదార్థములకు తగిన రంగులు వేద్దామా !

వర్గీకరించెదమా !

ధాన్యములు	పప్పుదినుసులు	కాయగూరలు	ఆకుకూరలు	పండ్లు	మాంసము

క్రింద ఇవ్వబడిన ఆహారపదార్థముల నుండి ఏఏ ఆహారములను తయారుచేయవచ్చును ?

బియ్యము			
గోధుమ			
పాలు			పెరుగు
ఉడ్డులు (మినుములు)	వడ		
కందిపప్పు			
శనగపప్పు			అట్టు

క్రింద కనపరచిన గళ్ళలో కొన్ని ఆహారపదార్థముల పేర్లు ఇవ్వబడినవి. వాటిని కనుగొనుము.

స	ర	ద్రా	క్ష	మాం	గ	మి
మా	మి	డి	గ	స	చ	ను
వ	రి	త	పు	ము	న	ము
స	యా	మ	దీ	ర	పా	లు
ష	లు	ఎ	నా	రిం	జ	ట
డ	వే	రు	శె	న	గ	ద
గో	ధు	మ	క	అ	పి	లో

ధాన్యములు : _____

పండ్లు : _____

సుగంధద్రవ్యములు : _____

మాంస పదార్థములు : _____

ధాన్యపుగింజలను అతికించి అందమైన చిలుక బొమ్మను వేద్దామా !

పేరు : _____

తరగతి : _____

కాయగూరలు, పండ్లు, ధాన్యములు మరియు వివిధ
రకాల ఆహారపదార్థాల పటములను సేకరించి
ఆల్బమ్‌ను తయారుచేద్దామా !

మీకు తెలుసా ?

చాక్‌లెట్, ఐస్‌క్రీమ్, చల్లని పానీయములు మొదలగునవి తినుట లేక
త్రాగుట ఆరోగ్యమునకు మంచిదా, చెడ్డదా ? ఎందుకు ?

2. పని

పటములో ఒక్కొక్కరు చేయుచున్న పనిని గమనించుము.

వారు ఏమి చేయుచున్నారో చెప్పుము.

ఒక వస్తువును కదిలించుటకు, దానిని
లాగుటనో లేక త్రోయుటనో చేయవలెను.

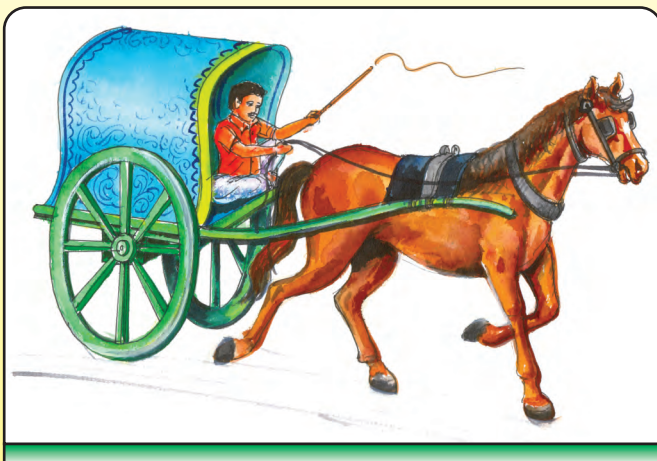

లాగుట, త్రోయుట ద్వారా
పనులు జరుగుచున్నవి.

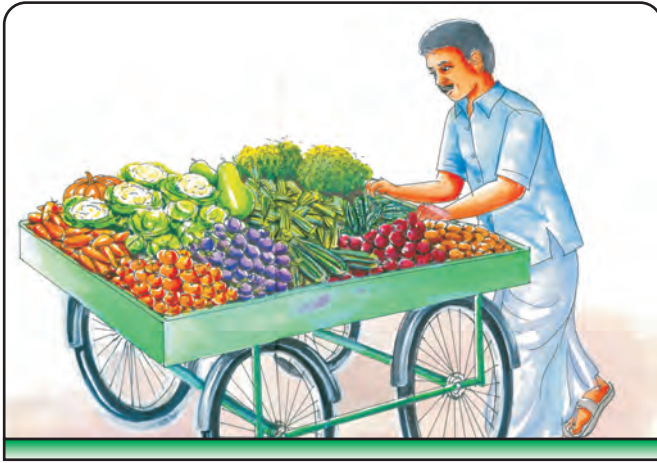

ప్రజలు రథమును లాగుట
వలన కడులుచున్నది.

దారము లాగు పోటీలో
రెండు జట్టుల వారు
దారమును తమ వైపుకు
లాగుకొనుచున్నారు.

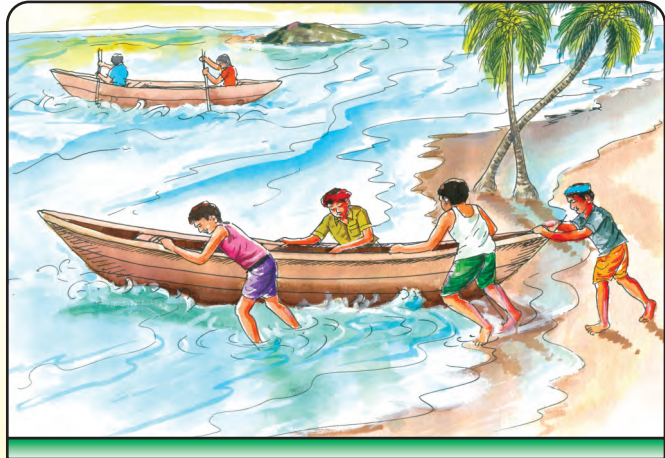

గుఱ్ఱము, బండిని లాగుట
వలన బండి ముందుకు
కడులుచున్నది.

కాయగూరలను అమ్మేవాడు
బండిని ముందుకు
త్రోయుట వలన బండి
ముందుకు కదులుచున్నది.

చేపలు పట్టువారు పడవను
ముందుకు త్రోయుట వలన
పడవ సముద్రమువైపు
వెళ్ళుచున్నది.

నడిచే బండిని పాప
త్రోయుట వలన బండి
ముందుకు
కదులుచున్నది.

బండిని త్రోయుట
మరియు లాగుట వలన
ముందుకు, వెనుకకు
కదులుచున్నది.

రంపమును లాగుట,
త్రోయుట చలన చెట్టు
కోయబడును.

పటమును గమనించి, ఎటువంటి పని జరుగుచున్నదో తెలుపుము ?

లాగుట, త్రోయుట ద్వారా పని
జరుగుచున్నది.

పటములో లాగు చర్యకు 1 అని, త్రోయు చర్యకు 2 అని గుర్తించి వర్గీకరించుము.

లాగుట, త్రోయుట - చర్య వలన ఎటువంటి పని జరుగుచున్నదో కనిపెట్టండి.

లాగు/త్రోయు చర్యలు	జరుగు పని
	పదార్థములను నూరుట
	_____
	_____
	_____
	_____

మీకు తెలుసా ?

మీరు బంతిని గోడపై విసిరినపుడు అది మరల తిరిగి అదే వేగముతో మీ వైపు వస్తుంది. ఎందుకు ?

3. పరిశుభ్రత

మీ చుట్టు ప్రక్కల ఈ విధమైన దృశ్యములను చూసి ఉన్నారా ?

- ఈ విధమైన పనులు జరగనిచో ఏమి జరుగును ?
- ఈ పనులు ఏ ఏ ప్రదేశములలో జరుగును ?

పరిసర విజ్ఞానం

[illegible]

క్రింద కనపరిచిన కృత్యములలో ఒప్పు, తప్పులను గుర్తించెదమా !

వీరినీర్ విజ్ఞానం

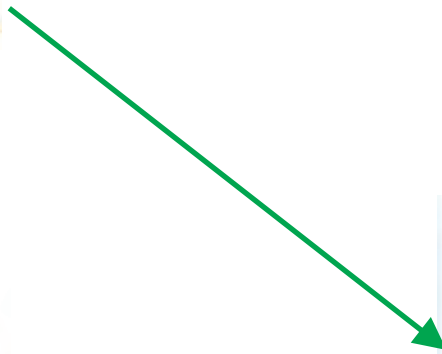
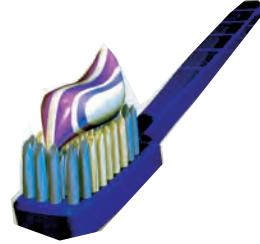

- బహిరంగ ప్రదేశములయిన బస్సు నిలయం, రైళ్ళ నిలయం, పాఠశాల, ఆరోగ్య కేంద్రం మరియు బజారువీధి మొదలగు వాటిని శుభ్రంగా ఉంచుకొనుట మన బాధ్యత.
- ఆరోగ్యంగా నివసించుటకు మన చుట్టూ ఉన్న పరిసరములను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకొనవలెను.

పాతవి ఇవి.

క్రొత్తవి, ఏవి ?
కనుగొని బాణపు గుర్తుతో గుర్తించుము !

వేరినెర్ విజ్ఞానం

మరుగుదొడ్ల ఉపయోగములు

- ఉదయం లేచిన వెంటనే మరుగుదొడ్డికి వెళ్ళడము మంచి అలవాటు.
- బహిర్గత విసర్జనం చేయరాదు. ఎందుకనగా పరిసరములు మరియు మన ఆరోగ్యమును బాధించును.
- మరుగుదొడ్డికి వెళ్ళి వచ్చిన పిదప సబ్బుతో చేతులను శుభ్రపరుచుకొనవలెను.
- మరుగుదొడ్లను శుభ్రంగా ఉంచుకొనవలయును.

ప్రపంచ మరుగుదొడ్ల దినము 2009 సంవత్సరము నుండి ప్రతి సంవత్సరము, నవంబర్ 19వ తేదీన జరుపుకొనుచున్నారు.

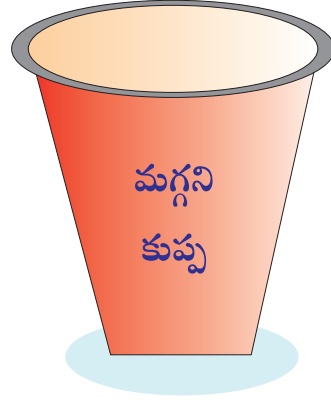
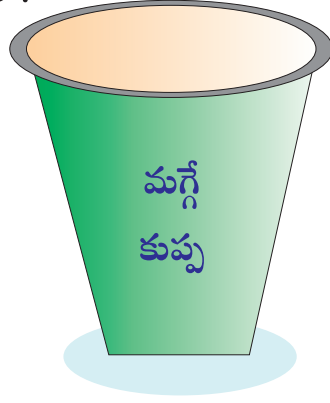
పటములో ఇవ్వబడిన పరికరముల ఉపయోగములు ఏవి ?

చెత్త బుట్ట	చెత్తను సేకరించుట
ఇల్లును తుడుపు కర్ర	
దువ్వెన	
చీపురు కట్ట	
సబ్బు	
వీధిని శుభ్రంచేయు చీపురు	
టూత్ పేస్ట్	

చర్చిద్దామా !

ఒకరు ఇంటిని శుభ్రపరచగా చేరిన చెత్తలో, అరటిపండు తొక్క, కమలాపండు తొక్క, కాయగూరల వ్యర్థములు, ప్లాస్టిక్ సంచి, విరిగిన గాజు ముక్కలు, ఉపయోగించిన ఖాళీ పేనాలు మొదలగునవి ఉండును. ఇందులో అరటిపండు తొక్క, కమలాపండు తొక్క, కాయగూరల వ్యర్థములు ఒక చెత్త బుట్టలో మిగిలినవి వేరొక చెత్త బుట్టలో వేరుపరచి వేసెను. ఎందుకు ?

మనమూ గీచెదమా !

క్రింది వాక్యములను చదివి సరియైనచో

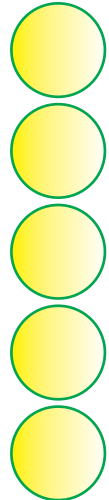

బొమ్మను, తప్పు అయినచో

బొమ్మను గీచెదము.

- ☐ బహిర్గత విసర్జనం చేయుట
- ☐ స్నానం తరువాత తినడం
- ☐ స్నానానికి ముందు తినడం
- ☐ నిద్రించుటకు ముందు పళ్ళు తోమడం
- ☐ తినుటకు ముందు చేతులను శుభ్రపరుచుట అనవసరం

పరిశుభ్ర కృత్యములను గమనించి వాటిని 1, 2, 3 అను వరుస
క్రమమును వ్రాయండి.

మీకు తెలుసా ?

చుట్టు ప్రక్కల నిల్వపున్న మురికి నీటి నుండి ఉత్పత్తి అగు దోమలు ఎటువంటి
వ్యాధులను వ్యాపింపజేయును ?

వీరినీర్ విజ్ఞానం

4. దోనె ప్రయాణము

ప్రియమైన జెనీఫరుకు,

స్థలము :

తేది :

నేను బాగున్నాను. నీవు బాగున్నావా ? నీ లేఖ ద్వారా విహార యాత్రలో నీవు పొందిన అనుభవములను తెలుసుకొంటిని.

సెలవులలో మేము కూడ మా గ్రామమునకు వెళ్ళితిమి.

అచ్చట గుడి ఉత్సవము, మా తోట, నది ప్రయాణము మరియు ఆటలు అడి కాలమును గడిపితిమి.

అందులో నాకు చాలా ఇష్టమైనది దోనె ప్రయాణము ! మేము నదికి అవతలి ఒడ్డునవున్న గుడికి వెళ్ళుటకు నది గట్టున దోనెకై వేచి ఉంటిమి.

ఆ సమయమున నదీ తీరమున పిల్లలు చేపలను పట్టుటను, మేకలు, ఆవులు నీరు త్రాగుటను చూసితిమి.

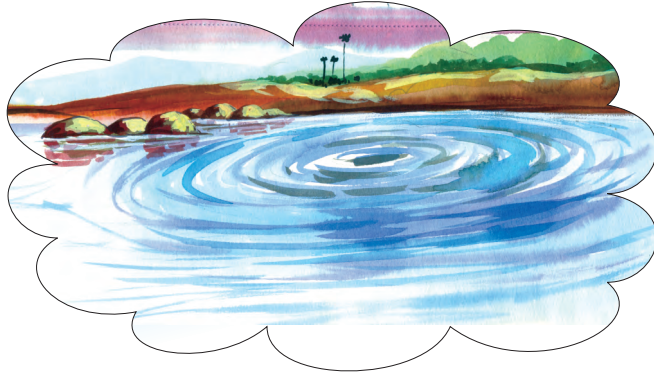
దోనె వచ్చినది. మేము ఒకరి తర్వాత ఒకరు దోనెలో ఎక్కినపుడు దోనె కదిలినది. నాకు భయముగా ఉండెను. అందరూ కూర్చున్న తరువాత దోనె కదలకుండా వెళ్ళినది.

దోనెలో ప్రయాణము చేయునపుడు

- నీటిలో దూకి వెళ్ళు చేపలను,
- మెలి తిరిగిపోతున్న నీటి పాములను,
- మొక్కలు, తీగలు, కొయ్య దుంగలు నీటిలో తేలుటను చూసితిమి.

ఆ సమయములో అచ్చట సుడిగుండాలు ఏర్పడినందున, దోనెను నడుపువాడు వేరే మార్గములో వేగముగా నడిపెను.

కొంత దూరము వెళ్ళిన తరువాత వేరొక దోనె మా దగ్గరకు వచ్చుటను గమనించితిమి. అందులో ఉన్న ప్రయాణికులు రక్షణదుస్తులను ధరించి ఉండిరి. దోనె చుట్టు రబ్బరుగొట్టములు ఉండెను. మేము వాటిని చూసిన తరువాత 'మా దగ్గర రక్షణ దుస్తులు లేవని' భయపడితిమి.

తరువాత దోనె కొయ్యవంతెన క్రింద వెళ్ళునపుడు పెద్ద శబ్దము
వినపడెను. అప్పుడు మాపైన నీరు ఎగసిపడెను.

నేను చూసినపుడు, వంతెన పైనుండి చిన్న పిల్లలు నదిలోనికి
దూకుచుండిరి. ఆ సమయములో మాకు నదిలో దూకవలెనని ఆశ
కలిగినది.

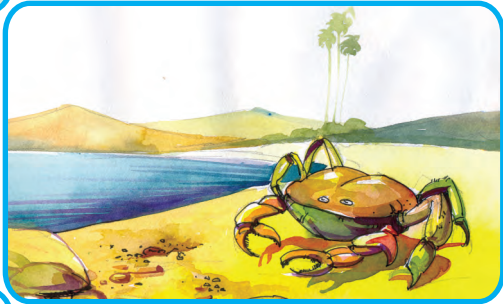
నది ఒడ్డున వెళ్ళునపుడు పెద్ద కొబ్బరిచెట్టు నుండి కొబ్బరికాయల
గెలలు వ్రేలాడుటను, ఆ చెట్టు వంగియుండి దాని మట్టలు నీటిని
తాకుచుండుటను, నదీతీర పచ్చదనమును చూడడానికి సంతోషముగా
ఉండెను.

నది ఒడ్డునకు చేరునపుడు ఒక కుక్క
వేగముగా నీటిలో ఈడుచూ వచ్చెను.

దానిని చూసిన ఎండ్రకాయ
వేగముగా తన బొరియ వైపు
పరుగెత్తెను.

కప్ప ఒడ్డు నుండి నదిలోనికి
గెంతెను.

చేపలను పొడిచి తినిన కొంగల
గుంపు ఆకాశములో ఎగిరెను. ఈ
దృశ్యములన్నియు కనువిందుగా
ఉండెను.

ఈ దోనెలో ప్రయాణం నాకు ఆశ్చర్యంను, సంతోషంను ఇచ్చెను.
రాబోవు సెలవులకు నీవు కూడా ఇచ్చుటకురా ! మనమందరం నదిలో
ప్రయాణం చేద్దాం.

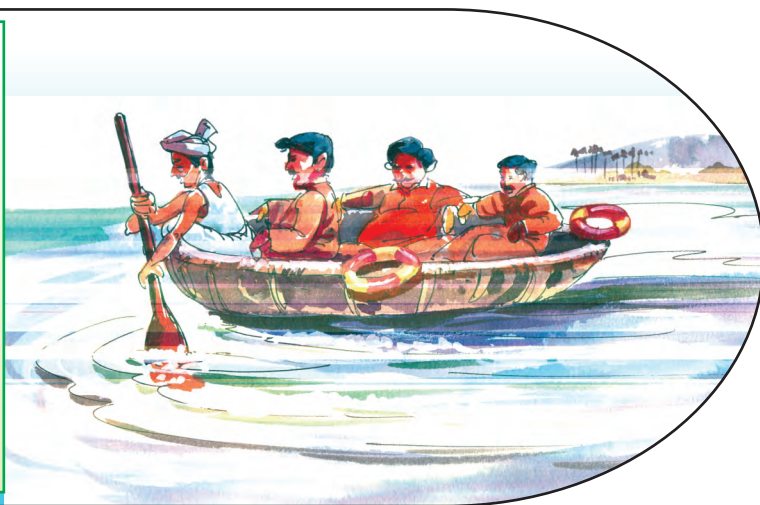
నీ ప్రియమైన,
మాలిని.

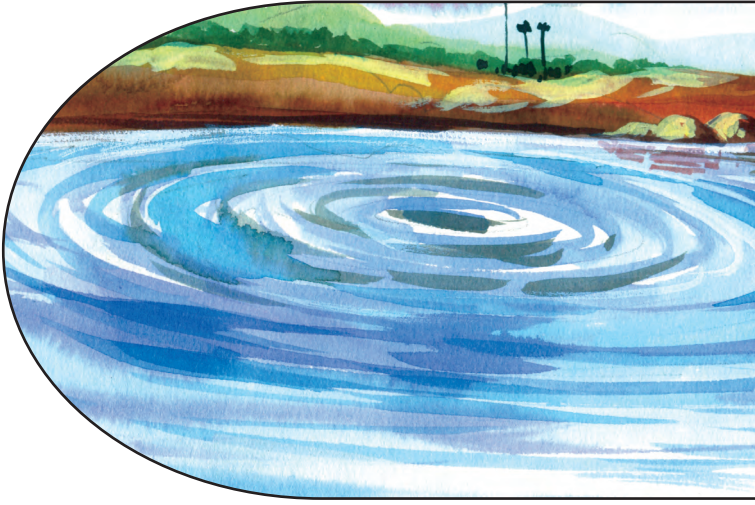
దోనెలో ప్రయాణము
చేయునపుడు
నిలబడరాదు.

ప్రయాణము చేయుటకు
తగినంత ప్రయాణికులు
మాత్రమే ప్రయాణం
చేయవలెను.

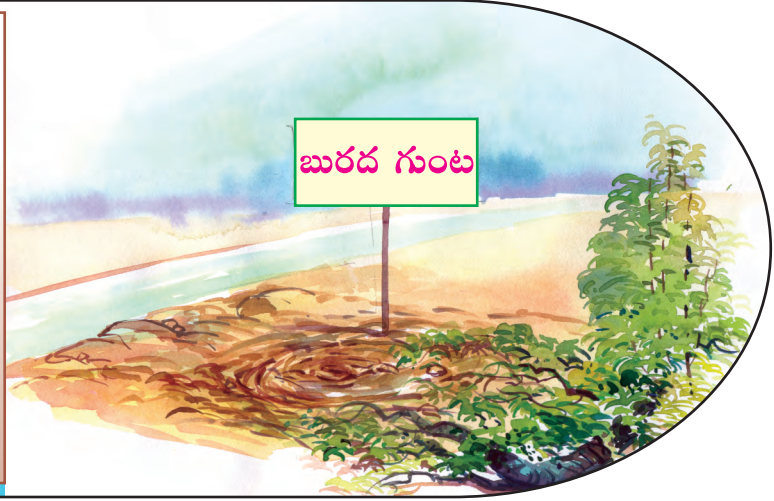
దోనెలో ప్రయాణం
చేయునపుడు కచ్చితముగా
రక్షణ దుస్తులను
ధరించవలెను.

సుడిగుండాలు ఏర్పడు
ప్రదేశముల దగ్గర స్నానం
చేయరాదు.

బురదగుంట ప్రదేశము
దగ్గరకు వెళ్ళరాదు.

నీరుగల ప్రాంతములో ప్రయాణించునపుడు ఆపద జరిగినచో, దాని నుండి
తప్పించుకొనుటకు సహాయపడు వస్తువులకు వృత్తములను గీయుము.

హెల్మెట్

వెదురు

కొయ్యదుంగ

రక్షణ దుస్తులు

రబ్బరు గొట్టము

ప్రయాణములు అనేక రకములు :

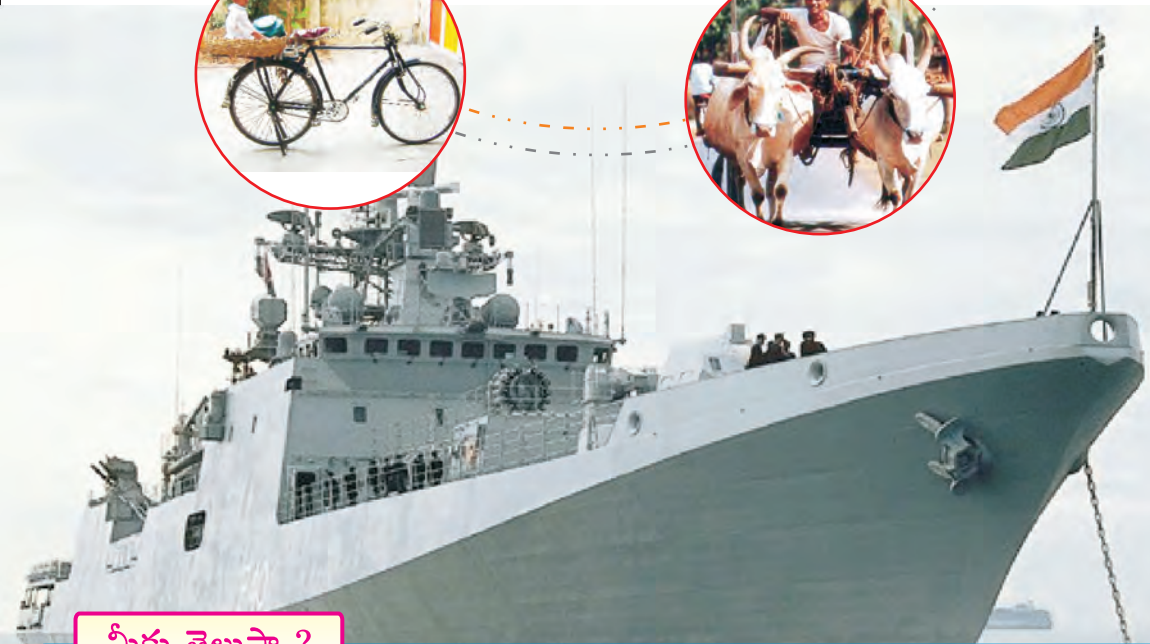
ఎద్దులబండి ప్రయాణం, దోనె ప్రయాణం, బస్సు ప్రయాణం, రైలు ప్రయాణం, ఓడ ప్రయాణం, విమాన ప్రయాణం అను అనేక రకములయిన ప్రయాణములు కలవు.

ఇందులో

రహదారి ప్రయాణం _____

నీటిలో ప్రయాణం _____

ఆకాశ ప్రయాణం _____

మీకు తెలుసా ?

కొండ ప్రాంతములో ప్రయాణం చేయునపుడు ఏ దృశ్యములను చూశావు?

వెలిసర్ విజ్ఞానం

